

Huvudman

Linköpings kommun
bildningsnamnden@utb.linkoping.se

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Birgittaskolan 1 i Linköpings kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Linköpings kommun att senast **den 27 oktober 2023** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Linköpings kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Linköpings kommun ska vidta följande åtgärder

Särskilt stöd

1. Se till att vid minst ett tillfälle före **den 25 augusti 2023** informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav kring när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. (2 kap. 34 § och 3 kap. 7 § skollagen)
2. Se till att rektorn senast **den 15 september 2023**, tillsammans med mentorer och samtliga lärare som bedriver och därmed ansvarar för

undervisningen, identifierar och dokumenterar vilka elever som, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, befaras inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. (3 kap. 7 § skollagen)

3. Se till att rektorn för varje elev som identifieras i samband med åtgärd 2 ovan, samt för varje elev som därutöver anmäls kunna vara i behov av särskilt stöd, startar en utredning om respektive elevs behov av särskilt stöd. Rektorn ska dokumentera vilket datum en utredning har startats för respektive elev. (3 kap. 7 § skollagen, Läroplan för gymnasieskolan (Lgy) 11, 2.6 Rektorns ansvar)
4. Se till att rektorn, eller den rektorn har överlåtit beslutanderätten till, för varje sådan utredning om särskilt stöd som avslutas före den 20 oktober 2023 fattar beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn ska dokumentera hur många sådana beslut som fattats **från och med läsårsstarten hösten 2023 till och med den 20 oktober 2023** och vad beslutet blev för respektive elev. (3 kap. 9 §, Lgy11, 2.6 Rektorns ansvar)

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Linköpings kommun en anmärkning avseende en brist rörande studiehandledning på modersmålet. Linköpings kommun ska **senast den 27 oktober 2023** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar, information till elever om rätten att gå om en kurs, förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero, plan mot kränkande behandling, skolans arbete med att motverka, anmäla och utreda kränkande behandling, ordningsregler, användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning, skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning, utredning och åtgärder i fall där elev uppträtt olämpligt samt forum för samråd med eleverna.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2023:2522) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2023 inlett en tillsyn av Birgittaskolan 1 i Linköpings kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Birgittaskolan 1 följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd, andra stödåtgärder samt skolans arbete kring trygghet och studiero.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, skolvårdar, mentorer, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt rast- och lektionsobservationer den 2 och 4 maj 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram, utredningar om behov av särskilt stöd, anmälningar om kränkande behandling med tillhörande utredning, beslut om disciplinära åtgärder samt betygs kataloger. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan till rektorn

Av dokumentstudier samt av intervjuer med skolvårdar, mentorer, lärare och rektorn framgår att det finns brister i Birgittaskolans 1 arbete med att anmäla elevers behov av utredning kring särskilt stöd. Av dokumentation framgår att det finns flera elever som fick betyget F i olika kurser vårterminen 2022. Beträffande flera av de eleverna befarar lärarna, trots extra anpassningar, att de inte kommer uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas även i de kurser som eleverna läser under vårterminen 2023, men de har ändå inte anmälts vara i behov av utredning om särskilt stöd. Enligt lärare diskuterades dessa elever under ett samverkansforum under höstterminen 2022 med rektorn och representanter för elevhälsan. I mars 2023 fick lärarna besked från rektorn att en anmälan om särskilt stöd inte behövde göras eftersom det inte hinner bli någon effekt av en sådan anmälan då läsåret är slut inom några månader.

Enligt betygskatalogen finns det till exempel en elev som under vårterminen 2022 fått underkänt i kurserna i engelska och matematik och som varken har något aktivt åtgärdsprogram eller finns med på listan över elever som är anmälda till rektorn för behov av utredning av behov av särskilt stöd. Enligt intervju med elevens mentor skulle eleven behöva mer individuell hjälp i nuvarande kurs i matematik än vad eleven kan få av läraren under lektionspassen för att nå godkänt betyg.

Även av intervju med rektorn framgår att en elev som befaras inte nå betygskriterierna inte alltid anmäls för utredning av behov av särskilt stöd. Rektorn uppger att det beror på elevens problematik och behov. För elever med till exempel psykisk ohälsa eller andra behov än pedagogiska görs inte alltid en anmälan om särskilt stöd.

Utredning av särskilt stöd samt beslut om att utarbeta eller inte utarbeta ett åtgärdsprogram

Av intervjuer med elevhälsan, skolvårdar och heltidsmentorer framgår att elever som på skolan blivit anmälda för behov av utredning kring särskilt stöd inte alltid utreds. Detta bekräftas också av inkommen dokumentation till Skolinspektionen av vilken framgår att av de 42 elever på skolan som är anmälda för behov av utredning kring särskilt stöd har utredning endast startats för 10 elever. Enligt förteckningen finns det elever som anmälts redan i september 2022 men där utredning ännu inte startas enligt dokumentationen som inkom till Skolinspektionen i början av april 2023.

I intervjun med rektorn framkommer dock motstridiga uppgifter beträffande utredning av elevers behov av särskilt stöd. Rektorn uppger att en anmälan inte alltid leder till en utredning om elevens behov av särskilt stöd samtidigt som hon uppger att alla elever som anmäls till elevhälsoteamet utreds på något vis. Hon uppger till exempel att elever som uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation, det vill säga andra svårigheter än svårigheter att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, inte alltid utreds för behov av särskilt stöd. Rektorn uppger att det kan handla om elever som behöver andra insatser än pedagogiska och därför ges stöd direkt exempelvis i form av samtal med kurator. Även i intervju med elevhälsan framkommer att insatser i form av särskilt stöd ges utan att en utredning kring stödbehovet görs på skolan, till exempel för elever som lider av psykisk ohälsa och där barn- och ungdomspsykiatri är inkopplad.

På frågan om det har fattats ett överklagbart beslut om att upprätta eller inte upprätta ett åtgärdsprogram för alla utredningar som är avslutade svarar rektorn nej och att anledningen till det är införandet av ett nytt digitalt system.

Fram till och med Skolinspektionens tillsynsbesök den 4 maj 2023 fanns sex aktiva åtgärdsprogram på skolenheten. Av huvudmannens komplettering i samband med kommunikering av Skolinspektionens tjänsteanteckning efter tillsynsbesöket framgår att rektorn är av den uppfattningen att det borde funnits fler åtgärdsprogram än vad som fanns vid tillsynsbesöket. Enligt rektorn kommer skolan framgent att arbeta utifrån den struktur och mallar som huvudmannen ombesörjer när det gäller särskilt stöd. Det kommer enligt rektorn leda till en tydligare ärendegång där beslut fattas om att påbörja en utredning och beslut fattas om att eleverna är i behov av särskilt stöd eller ej.

I Skolinspektionens skolenkät för vårterminen 2022 ger pedagogisk personal på Birgittaskolan 1 lägre svarsvärden beträffande området särskilt stöd än övriga medverkande gymnasieskolor. På en skala från 0 till 10 hamnar särskilt stöd på 5,6 för skolenheten och det avser bland annat frågan i vilken mån den pedagogiska personalen på skolenheten tycker att skolan utreder elevers behov av särskilt stöd skyndsamt när extra anpassningar inte är tillräckligt. Av Skolverkets skolblad framgår vidare att Birgittaskolan 1 har en låg genomströmning lässtartåret 2019/2020 där endast cirka 60 procent av eleverna på skolans högskoleförberedande program når examen inom 3 år, jämförelsevis ligger snittet för hela riket på cirka 81 procent.

Av intervju med skolvårdar, mentorer och elevhälsan framgår att skolans behov av specialpedagog är stort till följd av att den ordinarie specialpedagogen varit i tjänst i mycket varierad utsträckning sedan mitten av höstterminen 2022. Enligt skolvårdarna och mentorerna kan specialpedagogens frånvaro leda till att en del arbete kring särskilt stöd stanna av. Enligt elevhälsan är det specialpedagogen som gör utredningar kring särskilt stöd och om specialpedagogen är frånvarande sköter istället rektorn delar av specialpedagogens arbetsuppgifter, dock främst uppföljning och utvärdering av redan befintliga åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Anmälan till rektorn och skyndsamt utredning

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 7 § skollagen)

Av förarbeten till skollagen framgår att alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att utifrån sina behov och förutsättningar kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Förutsättningen för att alla elever ska få möjlighet att nå målen för utbildningen är att särskilt stöd ges till de elever som av olika anledningar har svårt att nå målen för utbildningen. Många elever stöter någon gång under sin skoltid på svårigheter och behöver under en kortare tid särskilda stödåtgärder. Andra elever behöver stöd kontinuerligt under hela skoltiden på grund av sjukdom, sociala förhållanden, funktionsnedsättning eller svårigheter att tillgodogöra sig undervisningen av andra orsaker. I vissa fall kan en elev uppvisa svårigheter i skolsituationen, som inte omedelbart behöver innebära risk för att målen inte kommer att uppnås, men som skolan befarar kan leda till större problem på sikt om inte situationen utreds. Det finns ingen definition av begreppet "behov av särskilt stöd" i lagen. Det är heller inte möjligt att i lagtext närmare definiera vilka förutsättningar som ska finnas för att stöd ska ges i skolarbetet. Bestämmelserna måste därför bli allmänt hållna och knytas till ett ansvar för skolan att utreda elevens stödbehov. Det är viktigt att skolan inte väntar för länge med att utreda en elevs eventuella behov av särskilt stöd. (prop. 2009/10:165 s. 286-287)

Beslut om att utarbeta eller inte utarbeta ett åtgärdsprogram

Av skollagen framgår bland annat att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 3 kap. 11 a §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Av läroplanen för gymnasieskolan framgår bland annat att rektorn har, som pedagogisk ledare för skolan och chef för lärarna och övrig personal i skolan, det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att undervisningen och elevhälsan utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar, särskilt stöd samt andra stödåtgärder som de behöver. (Lgy11, 2.6 Rektorns ansvar)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Birgittaskolans 1 arbete med att anmäla och utreda elevers behov av särskilt stöd samt fatta beslut om att upprätta eller inte upprätta ett åtgärdsprogram.

Utredningen visar att anmälningar inte görs i den omfattning som krävs för att eleverna ska få det särskilda stöd som de har behov av och rätt till enligt skollagen. Exempelvis finns elever med betyget F i flera ämnen som inte är anmälda.

Utredningen visar vidare att alla elever som anmäls inte utreds för deras eventuella behov av särskilt stöd. Det förekommer även på skolenheten att elever som uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation inte utreds kring behov av särskilt stöd, trots att det är föreskrivet i skollagen. Därtill fattas inte alltid ett beslut om att utarbeta eller inte utarbeta ett åtgärdsprogram efter avslutad utredning.

Skolinspektionen vill här framhålla att skollagen är tydlig med att alla elever som anmäls att de trots extra anpassningar riskerar att inte uppfylla betygskriterierna ska utredas. Behovet av särskilt stöd ska även alltid utredas om elever uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. En utredning ska alltid resultera i ett beslut om att utarbeta eller inte utarbeta ett åtgärdsprogram.

Utredningen visar att endast sex elever omfattas av ett åtgärdsprogram. Detta trots den höga andelen elever med betyget F i många kurser vårterminen 2022 och att skolan har låg genomströmning enligt Skolverkets skolblad. Detta visar att anmälningar inte alltid görs och att utredningar antingen inte startas eller färdigställs i den utsträckning som behövs. Att många elever, trots att de snart slutar år 3, inte anmäls eller utreds och följaktligen riskerar att inte få det särskilda stöd som de behöver för att ges möjlighet att uppfylla betygskriterierna är anmärkningsvärt. Det innebär att eleverna har fått sämre förutsättningar att klara studierna och sämre möjligheter att studera vidare på eftergymnasial nivå.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Linköpings kommuns verksamhet vid Birgittaskolan 1 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Linköpings kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med rektorn framgår att det finns en elev på skolan som har behov av, men inte tillgodoses, studiehandledning på sitt modersmål saho efter ansökan hos den centrala enheten i kommunen.

Huvudmannen Linköpings kommun har ombetts att konkret och utförligt beskriva vilka insatser som har vidtagits för att eleven ska få studiehandledning på modersmålet saho och då uppgett i huvudsak följande. Arbetet med att försöka hitta studiehandledning på saho har fördröjts på grund av ett missförstånd mellan skolan och förvaltningen. Skolan fick information från förvaltningen att modersmålsundervisning i saho inte fanns i kommunen vilket skolan tolkade som att det då inte heller finns möjlighet att få studiehandledning på saho. Skolan skickade därför inte in någon ansökan om studiehandledning på saho för eleven.

Huvudmannen har i samband med kommunikering av Skolinspektionens tjänsteanteckning efter tillsynsbesöket insett missuppfattningen som uppstått skolan och förvaltningen emellan och identifierat ett behov av att förtydliga gällande rutiner inom kommunen för att inte samma misstag ska ske igen. En ansökan till förvaltningen har nu skickats angående att det finns en elev på Birgittaskolan 1 i behov av studiehandledning i saho. Förvaltningen kommer därmed att försöka lösa detta via rekrytering alternativt via fjärrundervisning.

Rättslig reglering

Av gymnasieförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. En elev som ska erbjudas modersmålsundervisning och som före sin ankomst till Sverige har undervisats på ett annat språk än modersmålet får ges studiehandledning på det språket i stället för på modersmålet, om det finns särskilda skäl. Studiehandledning får ges i interaktiv form med informations- och kommunikationsteknik där eleven och studiehandledaren är åtskilda i rum men inte i tid, om det inte finns någon lämplig

person inom skolenheten som kan ge studiehandledning och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan. (9 kap. 9 § gymnasieförordningen [2010:2039])

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter bedömer Skolinspektionen att Linköpings kommun i nuläget inte uppfyller författningarnas krav inom detta område. Alla elever på Birgittaskolan 1 som behöver studiehandledning på sitt modersmål inte ges sådan stödåtgärd.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Linköpings kommun verksamhet vid Birgittaskolan 1 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller studiehandledning på modersmålet.

Utredningen visar dock att bristen beror på missförstånd och att Linköpings kommun och verksamheten vid Birgittaskolan 1 under Skolinspektionens utredning har identifierat detta och självant påbörjat arbetet med att vidta åtgärder för att försöka komma till rätta med bristen. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Linköpings kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med skolvärdar, mentorer, lärare, elevhälsan och rektorn framgår att elever på skolan ges stöd i form av extra anpassningar om ett sådant behov finns samt att elevhälsans personal är behjälpliga i lärarnas arbete med extra anpassningar.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 3 kap. 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i

elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 5 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Information till elever om rätten att gå om en kurs

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever framkommer att eleverna inte känner till att de har rätt att gå om en kurs om de får betyget F. Eleverna känner dock till att de ges möjlighet att göra om gymnasiearbetet vid underkänt.

Av intervju med skolvärdar och mentorer framgår att två av tre mentorer inte vet om att elever kan ha rätt att gå om en kurs. Av intervju med lärare framgår att alla lärare på skolan inte säkert vet vem på skolan som ska ge elever som får underkänt information om rätten att gå om en kurs eller göra om gymnasiearbetet. Enligt lärarna finns det inte någon systematik på skolan kring hur och av vem den informationen ges till eleverna.

Av intervju med rektorn framgår att elever som får underkänt i ett ämne informeras om rätten att gå om en kurs i samtal med elevens mentor och att eleverna även informeras om rätten att göra om ett gymnasiearbete och möjligheten att gå ett fjärde år.

Av huvudmannens komplettering i samband med kommunikering av Skolinspektionens tjänsteanteckning framgår att skolan informerar de elever som får underkänt på en kurs eller gymnasiearbetet om rätten att gå om kursen/göra om gymnasiearbetet. Informationen till berörda elever ges vid utvecklingssamtal, klasstillfällen, enskilda möten, studieplaneringsmöten och dylikt. Det är enligt huvudmannen mentorn, rektorn, studie- och yrkesvägledaren och den undervisande läraren som informerar eleverna om den rätt. Vidare erbjuds elever som får underkänt möjlighet till förlängd skolgång genom ett fjärde år.

Rättslig reglering

Av gymnasieförordningen framgår att om en elev inte har fått lägst betyget E på en kurs, har eleven rätt att gå om kursen en gång. Har eleven slutfört kursen två gånger och inte fått lägst betyget E får eleven gå om kursen ytterligare en gång, om det finns särskilda skäl. En elev som inte har fått betyget E på gymnasiearbetet har rätt att göra om arbetet en gång. Om en elev har fått betyget F på en stor andel av kurserna under ett läsår får eleven, om det finns särskilda skäl, gå om också sådana kurser som eleven fått lägst betyget E på under läsåret. (9 kap. 1 § gymnasieförordningen)

Rektorn fattar beslut enligt 9 kap. 1 § gymnasieförordningen efter det att eleven och berörda lärare har fått yttra sig. Om eleven inte har fyllt 18 år ska även elevens vårdnadshavare yttra sig. (9 kap. 5 § gymnasieförordningen)

Av läroplanen för gymnasieskolan framgår att elevernas möjligheter att utöva inflytande på utbildningen och att ta ansvar för sina studieresultat förutsätter att skolan klargör utbildningens mål, innehåll och arbetsformer, liksom vilka rättigheter och skyldigheter eleverna har. (Lgy11, 1. Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Linköpings kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller information till elever om rätten att gå om en kurs eller göra om gymnasiearbetet. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I Skolinspektionens skolenkät för vårterminen 2022 ger elever i år 2 och pedagogisk personal på Birgittaskolan 1 lägre svarsvärden beträffande trygghet och studiero än övriga medverkande gymnasieskolor. På en skala från 0 till 10 hamnar trygghet på 7,5 (elever) respektive 5,4 (pedagogisk personal) och studiero på 5,8 (elever) och 6,3 (pedagogisk personal).

Förebyggande arbete för att skapa trygghet

Av intervjuer med elever, skolvårdar och mentorer, lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framgår att skolan arbetar förebyggande för att skapa trygghet och har vidtagit åtgärder för att förbättra tryggheten på skolan. Av intervju med skolvårdar och mentorer framgår att tryggheten på skolan har förbättrats jämfört med förra läsåret. Elever uppger i intervjuer att de känner sig trygga på de flesta delar av skolan, att personal finns närvarande på raster och att de platser som eleverna förr upplevde som otrygga inte längre upplevs lika otrygga.

Av inkommen information och intervjuer med skolans personal framgår att skolan arbetar förebyggande för att skapa trygghet genom bland annat mentorernas och skolvårdarnas uppdrag att skapa relationer med eleverna, elevhälsoteamets trygghetsvandringar, frukosttillfällen för eleverna, workshops och "Birgittadagarna" där gemensamma aktiviteter förekommer samt via enkäter. Av intervju med rektorn framgår att rektorn anser att skolan får det stöd av huvudmannen som skolan behöver vad gäller arbetet kring trygghet och studiero.

Förebyggande arbete för att skapa studiero

Av intervju med elevhälsan framgår att studieron följs upp genom skolsköterskans hälsosamtal och genom enkäter. Elevhälsoteamet analyserar enkätresultatet och

åtgärder sätts in. Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att lärarna ges förutsättningar att skapa studiero och att lärarna och mentorerna arbetar förebyggande kring studiero genom olika åtgärder i klassrummet och på individnivå.

Av intervju med rektorn framgår att elevernas studiero regelbundet följs upp i en kommungemensam enkät, på skolans samverkansforum varannan vecka samt på arbetslagstid. Enligt rektor visar den kommungemensamma enkäten som genomfördes vårterminen 2023 att elevernas upplevelse av studiero har förbättrats jämfört med vårterminen 2022 (69 procent av eleverna var nöjda med studieron i enkäten för 2023 jämfört med knappt 58 procent i enkäten för 2022). Anledningen till att siffrorna är bättre detta läsår kan enligt rektorn handla om att mentorer, elevhälsan och lärare har samverkat kring studiero.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Linköpings kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero beträffande verksamheten på Birgittaskolan 1. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkomna handlingar framgår att skolans plan mot kränkande behandling 2022/2023 till större delen är gemensam för Birgittaskolan 1 och Birgittaskolan 3. Det förekommer dock delar i planen som är kopplade till specifika program på respektive skolenhet. I planen finns en redogörelse för genomförda och planerade åtgärder som syftar till att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever.

Rektorn uppger i intervju att planen är gemensam bland annat eftersom de två skolenheterna är en helhet som påverkas av varandra och att det är viktigt för eleverna att de arbetar efter samma plan. Vidare uppger rektorn att planen för kränkande behandling följs upp och revideras av gruppen för elevdelaktighet som finns på skolan. I den gruppen finns representanter från alla klasser och gruppen träffar skolvårdarna en gång i veckan.

Av intervju med skolvårdar och mentorer framgår att åtgärderna i planen mot kränkande behandling följs upp på möten med elevhälsoteamet och att elever

tidigare har medverkat i det arbetet, men att elevernas delaktighet har blivit lite sämre den senaste tiden.

I huvudmannens komplettering i samband med kommunikering av Skolinspektionens tjänsteanteckning vill huvudmannen förtydliga att även om planen för kränkande behandling utgörs av ett gemensamt dokument, för de två skolenheterna Birgittaskolan 1 och Birgittaskolan 3, framgår de olika enheternas behov, insatser, analyser och utvärderingar tydligt.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. (6 kap. 6-7 §§ skollagen)

Av skollagen framgår vidare att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 8 § skollagen)

Av förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling framgår att en plan mot kränkande behandling enligt skollagen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. (2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Linköpings kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller plan mot kränkande behandling. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolans arbete med att motverka, anmäla och utreda kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med skolvårdar, mentorer, elevhälsan, lärare och rektorn framgår att all personal på skolan agerar då en elev utsätts för kränkande behandling och gör kränkingsanmälningar till rektorn, och att rektorn i sin tur anmäler till huvudmannen. Det framgår även att skolans trygghetsteam gör utredningar och att skolan

vidtar åtgärder i syfte att förhindra att kränkande behandling upprepas. Även i intervjuer med elever framkommer att personal på skolan agerar och ingriper om någon elev blir utsatt för kränkande behandling.

Av dokumentstudier framgår att skolan gör kränkingsanmälningar, genomför utredningar och vidtar åtgärder såsom medlingssamtal.

Rättslig reglering

Enligt skollagen får personalen vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En åtgärd får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. (5 kap. 6 § skollagen)

Enligt skollagen är en lärare eller annan personal som får kännedom om att ett elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Enligt läroplanen för gymnasieskolan ska alla som arbetar i skolan uppmärksamma och vidta nödvändiga åtgärder för att motverka, förebygga och förhindra alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. (Lgy11, 2.2 Normer och värden)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Ordningsregler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av dokumentstudier framgår att Birgittaskolan 1 har ordningsregler. Av intervjuer med elever framgår att eleverna känner till ordningsreglerna och att de går igenom vid terminsstart. Av uppgifter från rektorn framgår att ordningsreglerna följs upp av "Gruppen för elevdelaktighet". I den gruppen finns representanter från alla klasser som samlar in åsikter från sina klasskamrater under klasstidstillfällen. Enligt rektorn pågår ett arbete i gruppen för elevdelaktighet tillsammans med klassföreståndare och mentorer med att konkretisera ordningsreglerna för att de ska bli tydligare och lättare att följa.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det för varje skolenhet ska finnas ordningsregler. Ordningens regler och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningens regler ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningens regler. (5 kap. 5 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, skolvårdar, mentorer, elevhälsan, lärare och rektorn framgår att lärarna samlar in elevernas mobiltelefoner vid lektionsstart, vilket också framgår av lektionsobservationer. Av lektionsobservationer framgår vidare att mobiltelefoner kan användas i undervisningen enligt lärares instruktioner. Vid lektionsobservationer har dock även noterats att det på skolan förekommer att elever under lektionstid använder sina mobiltelefoner till synes på eget bevåg utan att det är enligt lärarens instruktioner.

Enligt intervju med elever framgår att eleverna är införstådda med att de inte får använda sina mobiltelefoner på lektionstid förutom till skoluppgifter och att om en elev inte sköter reglerna kring mobiltelefoner tar läraren mobiltelefonen och återlämnar den vid lektionens slut eller senare.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det vid undervisning endast får förekomma sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning som sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande eller utgör extra anpassningar eller särskilt stöd. Rektorn eller en lärare får dock om det finns särskilda skäl tillåta en enskild elev att använda en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning även i andra fall. (5 kap. 4 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Linköpings kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen dokumentation framgår att skolan har en skriftlig rutin för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Av intervju med lärare framkommer att lärarna har kännedom om denna rutin.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det för varje skolenhet ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 5 kap. 4 b-4 d §§ skollagen. Rektorn beslutar om sådana rutiner. (5 kap. 4 e § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning och åtgärder i fall där elev uppträtt olämpligt

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med elever framgår att om en elev stör ordningen eller uppträder olämpligt får eleven en tillsägelse vid första tillfället. Om eleven upprepar beteendet tas det upp med mentorn och vårdnadshavarna.

I intervjuer med elevhälsan och lärare framkommer att det på skolan finns en åtgärdstrappa som tillämpas för ordningsstörande beteende och att den används, att utredningar har genomförts och att disciplinära åtgärder såsom skriftliga varningar har beslutats. Av intervju med lärare framgår att om en elev upprepade gånger bryter mot skolans regler, stör ordningen eller uppträder olämpligt är rutinen att eleven har ett samtal med mentorn. Därefter kontaktas vårdnadshavarna och sedan får eleven gå på samtal hos rektorn. I intervju med rektorn framkommer att disciplinära åtgärder alltid föregås av en utredning och att den vanligaste åtgärden som vidtas på skolan är skriftlig varning.

Av dokumentstudier framgår att utredningar av ordningsstörande beteenden genomförs på skolan, att åtgärder vidtas och att beslut om disciplinära åtgärder tas.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om en elev i gymnasieskolan vid upprepade tillfällen stör ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarlig förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens

vårdnadshavare. Vidare framgår att om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (5 kap. 9 § skollagen)

Vidare framgår av skollagen att med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning enligt 9 § första stycket ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende (5 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Forum för samråd med eleverna

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med skolvårdar och mentorer framgår att det på Birgittaskolan finns ett par elevgrupper för elevdemokrati i form av en grupp för elevdelaktighet och ett ungdomsråd. Det finns även en elevkår på skolan som är helt frångående från skolledningen och jobbar helt autonomt med att anordna aktiviteter för eleverna.

Av uppgifter från rektorn framgår att gruppen för elevdelaktighet träffas varje vecka och består av 1-2 elever från varje klass och av skolvårdar. Var femte vecka träffar rektorn representanter från gruppen. Enligt rektorn involveras gruppen för elevdelaktighet i uppföljningsarbetet av planen för kränkande behandling och ordningsreglerna. Representanter från gruppen för elevdelaktighet samlar in observationer och åsikter från sina klasskamrater under schemalagd klasstid. Enligt rektorn samverkar även skolans trygghetsteam med gruppen för elevdelaktighet i både det förebyggande och åtgärdande arbetet kring trygghet på skolan.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det vid varje skolenhet ska finnas ett eller flera forum för samråd med eleverna. Där ska sådana frågor behandlas som är viktiga för enhetens verksamhet och som kan ha betydelse för eleverna. Inom ramen för ett eller flera sådana forum ska eleverna informeras om förslag till beslut i sådana frågor som ska behandlas där och ges tillfälle att komma med synpunkter innan beslut fattas. Rektorn ansvarar för att det finns forum för samråd och för att informations- och samrådsskyldigheten fullgörs. (4 kap. 13 § skollagen)

Enligt läroplanen för gymnasieskolan ska eleverna ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen. (Lgy11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Hans-Göran Arvidsson

Beslutsfattare
Signerat av: Hans-Göran Arvidsson

X Julia Johansson

Föredragande
Signerat av: Julia Johansson